

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN MINH NGỌC

NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG KIỂM TOÁN THU NSNN
TẠI CƠ QUAN THUẾ TRONG KIỂM TOÁN NGÂN SÁCH
ĐỊA PHƯƠNG CỦA KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC
KHU VỰC VII

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN – 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN MINH NGỌC

**NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG KIỂM TOÁN THU NSNN
TẠI CƠ QUAN THUẾ TRONG KIỂM TOÁN NGÂN SÁCH
ĐỊA PHƯƠNG CỦA KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC
KHU VỰC VII**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

Mã số : 8.34.04.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học : TS. Phạm Thị Ngọc Vân

THÁI NGUYÊN – 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan Luận văn: *“Nâng cao chất lượng kiểm toán thu NSNN tại cơ quan thuế trong kiểm toán ngân sách địa phương của Kiểm toán Nhà nước khu vực VII ”* là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả đã nêu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực và chưa được dùng để bảo vệ một học vị nào khác. Các thông tin, trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc.

Tác giả luận văn

Nguyễn Minh Ngọc

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, các khoa chuyên môn, Văn phòng của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Đại học Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này. Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giảng viên hướng dẫn TS. Phạm Thị Ngọc Vân.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các cô chú, anh chị em và bạn bè, tôi xin chân thành cảm ơn. Thêm nữa, tôi cũng muốn gửi lời cảm ơn chân thành tới bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã tạo điều kiện mọi mặt để tôi hoàn thành nghiên cứu này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Tác giả luận văn

Nguyễn Minh Ngọc

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG	vii
LỜI MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Ý nghĩa khoa học của luận văn	3
5. Bố cục của luận văn	4
CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN KIỂM TOÁN THU NSNN TẠI CƠ QUAN THUẾ TRONG KIỂM TOÁN NSDP	5
1.1. Cơ sở lý luận về kiểm toán thu NSNN tại cơ quan thuế trong kiểm toán NSDP.....	5
1.1.1. Thu ngân sách Nhà nước.....	5
1.1.2. Thu Ngân sách địa phương	7
1.1.3. Chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Cơ quan Thuế trong hoạt động quản lý thu ngân sách địa phương	10
1.1.4. Một số vấn đề cơ bản về kiểm toán thu ngân sách nhà nước tại cơ quan thuế trong kiểm toán NSDP	15
1.2. Kinh nghiệm về kiểm toán thu NSNN tại cơ quan thuế trong kiểm toán NSDP của một số địa phương.....	30
1.2.1. Kinh nghiệm kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan Thuế của một số Kiểm toán nhà nước khu vực.....	30
1.2.2. Bài học kinh nghiệm kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan Thuế cho Kiểm toán Nhà nước khu vực VII.....	33

CHƯƠNG 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	35
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	35
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	35
2.2.1. Phương pháp thu thập dữ liệu, số liệu.....	35
2.2.2. Phương pháp tổng hợp, xử lý dữ liệu.....	38
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu	38
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu nghiên cứu.....	39
2.3.1. Chỉ tiêu định lượng	39
2.3.2. Chỉ tiêu định tính.....	40
CHƯƠNG 3 THỰC TRẠNG CÔNG TÁC KIỂM TOÁN THU NSNN	
TẠI CƠ QUAN THUẾ TRONG KIỂM TOÁN NGÂN SÁCH ĐỊA	
PHƯƠNG TẠI KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC KHU VỰC VII.....	41
3.1. Khái quát về kiểm toán nhà nước khu vực VII.....	41
3.1.1. Quá trình hình thành và phát triển KTNN khu vực VII.....	41
3.1.2. Chức năng nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức bộ máy Kiểm toán nhà nước khu vực VII.	42
3.2. Thực trạng chất lượng công tác kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan Thuế trong kiểm toán NSDP của kiểm toán nhà nước khu vực VII.	47
3.2.1. Công tác khảo sát lập kế hoạch kiểm toán.	47
3.2.2. Công tác thực hiện kiểm toán.....	50
3.2.3. Lập và xét duyệt Báo cáo kiểm toán.	55
3.2.4. Kiểm tra việc thực hiện kết luận, kiến nghị kiểm toán.....	56
3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến chất lượng kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan Thuế trong kiểm toán NSDP của kiểm toán nhà nước khu vực VII.....	58
3.3.1. Các nhân tố bên trong ảnh hưởng đến chất lượng công tác kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan Thuế trong kiểm toán NSDP của Kiểm toán nhà nước khu vực VII.	58

3.3.2. Các nhân tố bên ngoài ảnh hưởng đến chất lượng công tác kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan Thuế do Kiểm toán nhà nước khu vực VII thực hiện.	61
3.4. Đánh giá chất lượng kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan Thuế trong kiểm toán NSDP của kiểm toán nhà nước khu vực VII.....	62
3.4.1. Kết quả đánh giá chất lượng kiểm toán thu NSNN tại cơ quan thuế của Kiểm toán nhà nước khu vực VII.....	62
3.4.2. Những mặt đạt được về chất lượng kiểm toán thu NSNN tại cơ quan thuế của Kiểm toán nhà nước khu vực VII.	68
3.4.3. Những vấn đề tồn tại, hạn chế trong công tác kiểm toán thu NSNN tại cơ quan thuế của Kiểm toán nhà nước khu vực VII.	71
3.4.4 Nguyên nhân của những tồn tại, hạn chế trong công tác kiểm toán thu NSNN tại cơ quan thuế của Kiểm toán nhà nước khu vực VII.	76
CHƯƠNG 4 MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG KIỂM TOÁN THU NSNN TẠI CƠ QUAN THUẾ TRONG KIỂM TOÁN NSDP TẠI KIỂM TOÁN NHÀ NƯỚC KHU VỰC VII.....	80
4.1. Định hướng và mục tiêu nâng cao chất lượng kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan thuế	80
4.1.1. Định hướng nâng cao chất lượng kiểm toán của KTNN.	80
4.1.2. Mục tiêu của kiểm toán Thu NSNN nói chung và tại Cơ quan Thuế nói riêng trong kiểm toán NSDP tại KTNN Khu vực VII.	81
4.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan thuế trong kiểm toán NSDP của KTNN khu vực VII.	82
KẾT LUẬN	87
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	88
PHỤ LỤC 1	91
PHỤ LỤC 2	93

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Các từ viết tắt	Nguyên nghĩa
NSDP	Ngân sách địa phương
NSNN	Ngân sách nhà nước
KTNN	Kiểm toán Nhà nước
MST	Mã số thuế
HĐND	Hội đồng nhân dân
KTV	Kỹ thuật viên
BCKT	Báo cáo kiểm toán
GTGT	Giá trị gia tăng
TNCN	Thu nhập cá nhân
TNDN	Thu nhập doanh nghiệp
BVMT	Bảo vệ môi trường

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Tổ chức bộ máy của KTNN khu vực VII.....	46
Bảng 3.2: Số liệu công tác khảo sát trong giai đoạn 2016 -2019	48
Bảng 3.3: Số liệu công tác thực hiện kiểm toán trong giai đoạn 2016-2019..	51
Bảng 3.4: Tổng hợp kết quả đánh giá chất lượng công tác kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan Thuế trong kiểm toán NSDP	63
Bảng 3.5: Tổng hợp kết quả kết quả đánh giá chất lượng công tác kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan Thuế trong kiểm toán NSDP (đối với lãnh đạo Kiểm toán viên, lãnh đạo Kiểm toán nhà nước khu vực VII có kinh nghiệm trong công tác kiểm toán thu NSNN tại Cơ quan Thuế)	65
Bảng 3.6: Kiến nghị tăng thu NSNN của KTNN khu vực VII.....	69

LỜI MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu

Kiểm toán Ngân sách địa phương (NSĐP) là một bộ phận quan trọng trong kiểm toán Ngân sách Nhà nước (NSNN). Thu NSNN là việc Nhà nước dùng quyền lực của mình để tập trung một phần nguồn tài chính quốc gia hình thành quỹ NSNN nhằm thoả mãn các nhu cầu của Nhà nước liên quan đến các nhiệm vụ chi ngân sách nhà nước. Việc quản lý các nguồn thu NSNN trong đó nguồn thu nội địa chủ yếu do Cơ quan Thuế quản lý thường tiềm ẩn và xảy ra các sai phạm gây nên hiện tượng thất thu cho NSNN đồng thời hiện nay vấn đề bội chi ngân sách do nguồn thu ngân sách nhà nước không đáp ứng đủ cho các nhiệm vụ chi ngân sách nhà nước dẫn đến tình trạng nợ công ngày càng tăng cao. Đây là vấn đề hiện nay đang được Chính phủ, Quốc hội và dư luận hết sức quan tâm.

Hoạt động kiểm toán NSĐP của Kiểm toán Nhà nước (KTNN) hiện nay do các KTNN khu vực thực hiện, hoạt động này trong thời gian qua ngoài những phát hiện kiến nghị xử lý tài chính liên quan đến tăng thu, giảm chi, thu hồi nộp ngân sách, giảm quyết toán, giảm thanh toán cho NSNN... còn có phát hiện những yếu kém trong quản lý thu, chi NSNN và đưa ra các kiến nghị khắc phục, đặc biệt là trong lĩnh vực quản lý các nguồn thu nội địa của Cơ quan Thuế các địa phương đồng thời cùng với sự phát triển của nền kinh tế - xã hội nói chung, việc quản lý các khoản thu ngày càng đa dạng và phức tạp tiềm ẩn nguy cơ thất thu cho NSNN. Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ kiểm toán NSĐP thì việc kiểm toán thu NSNN tại các Cơ quan Thuế các địa phương của các KTNN khu vực còn nhiều hạn chế do cả những nguyên nhân khách quan và chủ quan. Điều đó làm giảm chất lượng của kiểm toán NSĐP của KTNN.

Xuất phát từ những thực tế như vậy học viên chọn đề tài nghiên cứu:
“Nâng cao chất lượng kiểm toán thu ngân sách nhà nước tại Cơ quan